

UNIVERZITA KARLOVA
V PRAZE

Rektor

Česká hlava POJEKT, z.ú.
Hradešinská 977/5
101 00 Praha 10

V Praze dne 28. června 2016
č.j.: UKRUK/7076/2016-IV. M.M.

Nominace na Národní cenu vlády Česká hlava

Vážená paní,
Vážený pane,

dovolují si Vám za Univerzitu Karlovu v Praze navrhnut na ocenění Národní cenou vlády Česká hlava následující dva kandidáty:

- prof. PhDr. Františka Čermáka, DrSc.

Profesor Čermák je jedním z našich nejvýznamnějších lingvistů, zasloužil o vznik a rozvoj české korpusové lingvistiky, přispěl k rozvoji řady lingvistických odvětví, svým dílem ovlivnil zásadně jak českou lingvistiku, tak i zahraniční – inspiroval řadu zemí k vytvoření svého vlastního korpusu. Dlouhou dobu pracoval v Ústavu bohemistických studií a roku 1994 se stal ředitelem Ústavu Českého národního korpusu, který založil, a byl jím až do ledna roku 2013.

- prof. MUDr. Jiřího Zemana, DrSc., FCMA

Profesor Zeman se celý svůj profesní život věnuje vzácným onemocněním a mitochondriálním onemocněním obzvláště. Stál se svými spolupracovníky u popisu čtyř nových chorobných jednotek – vzácných onemocnění, je zakladatelem mitochondriálního lékařství v České republice s výrazným přesahem a dopadem evropským i světovým, založil mitochondriální laboratoř při klinice dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN. Laboratoř je významným centrem diagnostiky mitochondriálních onemocnění a centrem prvního, mezinárodně vysoce uznávaného mitochondriálního výzkumu základního i aplikovaného.

Kompletní nominace najeznete v příloze.

Se srdečným pozdravem,

prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA.

Ovocný trh 3/5, 116 36 Praha 1
telefon: (+420) 224 491 289
e-mail: rektor@cuni.cz
<http://www.cuni.cz>

UNIV. ŘEZITA KARLOVA
REKTORÁT
30.-06.-2016
PODADELNA

Přihláška do soutěže
Národní cena vlády Česká hlava za mimořádné výsledky výzkumu,
experimentálního vývoje a inovací:

Jméno a příjmení kandidáta:
Prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc., FCMA

Datum narození:
20. 9. 1950

Adresa bydliště:
Zavadilova 20, 160 00 Praha 6

Telefon:
+420 224 967 733

E – mail:
jzem@lf1.cuni.cz

CURRICULUM VITAE

Prof. MUDr. Jiří ZEMAN, DrSc, FCMA

Pracoviště: Klinika dětského a dorostového lékařství VFN a 1. LF UK v Praze, Ke Karlovu 2, Praha 2, 128 08

Domácí adresa: Zavadilova 20, 160 00 Praha 6

E-mail, telefon: jzem@lf1.cuni.cz; tel.: +420-224 967 733

Datum narození: 20. 9. 1950 v Praze

Stav: ženatý, 2 děti

Akademické vzdělání: Fakulta dětského lékařství UK 1969 - 1975
atestace I. a II. stupně z pediatrie 1979, 1983
atestace z lékařské genetiky 1995
dissertace CSc., DrSc 1987, 2001
habilitace/jmenování profesor 1990, 2001

Zaměstnání: VFN v Praze od 1979
1. LF UK od 1986

Zahraniční stáže: Free University Berlin (4 měsíce) 1984
Karolinska Institute, Stockholm (4 měs) 1991
Karolinska Hospital, Stockholm (2 měs) 1992

Členství a funkce v odborných společnostech:

Česká pediatrická společnost	od 1975
předseda ČPS ČLS JEP	od 2013
Společnost lékařské genetiky	od 1996
SSIEM	od 1992
EMG (Europeam Metabolic Group)	
člen člen výboru	od 2015
Vědecká rada 1. LF UK	od 1992
Vědecká rada IPVZ	2011-2016

Čestná členství: Slovenská pediatrická společnost 2013

Členství v redakční radě: Acta Paediatrica od 2009
Prague Medical Report od 2004
ČS-Pediatrie od 2009

Pedagogická činnost: 1. a 2. LF UK, IPVZ (ILF) od 1986

Vedení doktorských studentů: počet studentů, kteří obhájili Ph.D. 14

Organizace kongresů: SSIEM 2001
EMG 2006

Čs Ped. kongres 2012, 2014, 2016

Grantové projekty: spoluřešitel 3 úspěšně ukončených projektů v rámci 6-7. RP EU
GA ČR, IGA MZ hlavní řešitel 13x (hodnocení A 13x)
probíhající granty spoluřešitel GA ČR, AZV

Ocenění: Cena MZ ČR za vědu: 3x v letech 1993, 2000, 2004

Cena MŠTM za vědu: 2011

Zlatá medaile Univerzity Karlovy 2015

Publikační činnost:	monografie 1
	kapitoly v monografiích 12
	v časopisech s IF 131
	v českých časopisech 60
	citace bez autocitací 2250
	Hirschův index 28

Jiří Zeman - výběr nejvíce citovaných prací (SCI):

1. Horvath R, Hudson G, Ferrari G, Fätterer N, Ahola S, Lamantea E, Prokisch H, Lochmäller H, McFarland R, Ramesh V, Klopstock T, Freisinger P, Salvi F, Mayr H, Santer R, Tesarova M, **Zeman J**, Udd B, Taylor RW, Turnbull DM, Suomalainen A, Zeviani M, Chinnery PF. Phenotypic spectrum associated with mutations of the mitochondrial polymerase gamma gene. *Brain* 2006; 129(7):1674-1684. (IF 7,617; citováno 212x)
2. Wraith JE, Scarpa M, Beck M, Bodamer O, De Meirlier L, Guffon N, Lund AM, Malm G, Van der Ploeg, AT, **Zeman J**. Mucopolysaccharidosis type II (Hunter syndrome): a clinical review and recommendations for treatment in the era of enzyme replacement therapy. *European J Pediatrics* 2008; 167, 3 , 267-277. (IF 1,416; citováno 138x)
3. Linhart A, Palecek T, Bultas J, Ferguson JJ, Hrudova J, Karetova D, **Zeman J**, Ledvinova J, Poupetova H, Elleder M, Aschermann M. New insights in cardiac structural changes in patients with Fabry's disease. *Am Heart J* 2000; 139(6):1101-1108. (IF 3,1; citováno 130x)
4. Cizkova A, Stranecky V, Mayr JA, Tesarova M, Havlíčkova V, Ivanek R, Kuss AW, Hansikova H, Kaplanova V, Vrbacky M, Hartmannova H, Honzik T, Drahota Z, Magner M, Hejzlarova K, Sperl W, **Zeman J**, Houstek J, Kmoch S. TMEM70 mutations cause isolated ATP synthase deficiency and neonatal mitochondrial encephalocardiomyopathy. *Nat Genet* 2008 Nov; 40(11):1288-90. (IF 30,91; citováno 84x)
5. Houstek J, Klement P, Hermanska J, Houstkova H, Hansikova H, Van de Bogert C, **Zeman J**. Altered properties of mitochondrial ATP-synthase in patients with a T-G mutation in the ATPase β subunit a gene at position 8993 of mtDNA. *BBA* 1995; 1271(2-3): 349-357. (IF 2,557; citováno 75x)
6. Pecina P, Houstkova H, Hansikova H, **Zeman J**, Houstek J. Genetic defects of cytochrome C oxidase assembly. *Physiol Res* 2004; (Suppl.) S213-S223. (IF 1,14; citováno 69x)
7. Bohm M, Pronicka E, Karczmarewicz E, Pronicki M, Pieikutowska-Abramczuk D, Sykut- Cegielska J, Mierzewska H, Hansikova H, Tesarova M, Houstkova H, Houstek J, **Zeman J**. Retrospective, Multicentric Study of 180 Children with Cytochrome c Oxidase Deficiency. *Pediatr Res* 2006; 59(1):21-6. (IF 2,619; citováno 66x)
8. Stiburek L, Vesela K, Hansikova H, Pecina P, Tesarova M, Cerna L, Houstek J, **Zeman J**. Tissue-specific cytochrome c oxidase assembly defects due to mutations in SCO2 and SURF1. *Biochemical Journal* 2005; 392(3): 625-632. (IF 4,224; citováno 60x)
9. Haack TB, Haberberger B, Frisch EM, Wieland T, Iuso A, Gorza M, Strecker V, Graf E, Mayr JA, Herberg U, Hennermann JB, Klopstock T, Kuhn KA, Ahting U, Sperl W, Wilichowski E, Hoffmann GF, Tesarova M, Hansikova H, **Zeman J**, Plecko B, Zeviani M, Wittig I, Strom TM, Schuelke M, Freisinger P, Meitinger T, Prokisch H. Molecular diagnosis in mitochondrial complex I

deficiency using exome sequencing. *J Med Genet* 2012; Apr;49(4):277-83 (IF 5,703; citováno 57x)

10. Fornuskova D, Stiburek L, Wenchich L, Vinsova K, Hansikova H, Zeman J. Novel insights into the assembly and function of human nuclear-encoded cytochrome c oxidase subunits 4, 5a, 6a, 7a and 7b. *Biochem J* 2010 May; 27;428(3):363-74 (IF 5,016; citováno 47x)

UNIVERZITA KARLOVA
I. lékařská fakulta

Česká hlava PROJEKT, z.ú.
Konojedská 1575/20
100 00 Praha 10

VÁŠ DOPIS ZNAČKY/ZE DNE

NAŠE ZNAČKA

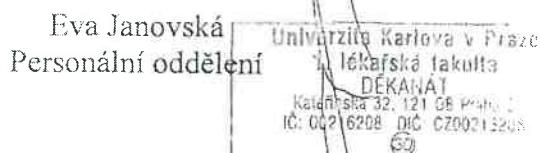
VYŘIZUJE/LINKA

DATUM

VĚC: Potvrzení o správnosti údajů

Potvrzuji, že správnost níže uvedených údajů:

- prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc.
- nar. 20. 9. 1950
- bytem Zavadilova 20/1478, 160 00 Praha 6
- pracovní zařazení – profesor - přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství I. LF UK a VFN, Ke Karlovu 2, 121 00 Praha 2, tel. 224 96 77 33, fax 224 911 453,
e-mail jiri.zeman@lf1.cuni.cz

Národní cena vlády Česká hlava

Popis dosažených výsledků práce kandidáta a ohlas doma a v zahraničí

Navrhovaný: Prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc., FCMA

Pracoviště: Univerzita Karlova v Praze,
1. lékařská fakulta,
Klinika dětského a dorostového lékařství

Výchova PhD studentů: 14 ukončilo úspěšně studium

Grantové projekty: Spoluřešitel tří úspěšně ukončených projektů v rámci 6. a 7. rámcového programu EU
Granty národních agentur v ČR:
GA ČR, IGA MZ - hlavní řešitel 13x (hodnocení A 13x)
Probíhající granty - spoluřešitel GA ČR, AZV

Organizátor mezinárodních kongresů v ČR:

SSIEM	2001
EMG	2006

Organizátor národních kongresů:

ČS pediatrický kongres 2012, 2014, 2016

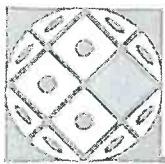
Ocenění: Cena MZ ČR za vědu: 3x v letech 1993, 2000, 2004
Cena MŠTM za vědu: 2011
Zlatá medaile Univerzity Karlovy 2015

Publikační činnost:

Monografie	1
Kapitoly v monografiích	12
Publikace v časopisech s IF	131
Publikace v českých časopisech	60

Ohlasy:

Citace prací prof. Zemana bez autocitací (WoS)	2310
Hirschův index	28

Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v. v. i.

Rumburská 89, 277 21 Liběchov, Česká republika

IČO: 67985904 DIČ CZ67985904

ID Dátové schránky: tw6hm2a

tel: 315 639 532, fax: 315 639 510

E-mail: uzfq@iapq.cas.cz, URL <http://www.iapq.cas.cz>

Prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc., FCMA

absolvoval Fakultu dětského lékařství UK v Praze v roce 1975. V roce 1987 získal hodnost kandidáta lékařských věd, v roce 1999 hodnost doktora lékařských věd. Docentem pediatrie byl jmenován v roce 1990 a profesorem 2001. Je přednostou Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN a od 2014 je předsedou České pediatrické společnosti ČSL JEP. Je zakladatelem mitochondriálního lékařství v ČR, které u nás doznalo velkého rozkvětu, zahrnuje jak kliniku tak molekulární přístupy ve studiu nemocí s poruchami mitochondrií. Vzácná onemocnění, kterým se celoživotně prof. Zeman věnuje, jsou významným zdravotnickým a sociálním problémem.

Prof. Jiří Zeman je renesanční osobností s rozsáhlými znalostmi z historie, je známým sběratelem starožitností se zdravotnickou problematikou, je významným popularizátorem dětského i molekulárního lékařství.

Vědecká činnost prof. Zemana je zaměřena na oblast dědičných poruch metabolismu. Je autorem či spoluautorem 10 monografií a 130 publikací v časopisech s IF. Počet citací (bez autocitací) je > 2250 a Hirschův index 28. Se svými spolupracovníky z 1. LF UK a Fyziologického ústavu AV ČR se podílel na objevu čtyř nových nemocí, mezi které patří periferní porucha 6-pyruvyltetrahydrobiopterinsyntázy (*Eur. J Pediatrics*, 1983), homozygotní forma porfyría variegata (*Lancet*, 1985), neonatální mitochondriální encefalo-kardiomyopatie (*Nature Genetics*, 2008) a porucha prenyltransferázy, která způsobuje poruchu glykosylace_proteinů (*Cell Metab.*, 2014). Podílel se i na objevu genu pro mukopolysacharidózu typ III C a genu *ANTXR1*, který způsobuje syndrom GAPO (*Am J Hum Genet*, 2013, *Radioi Med* 1997).

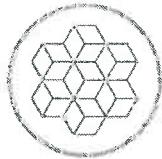
Pedagogická a organizační činnost prof. Zemana je zaměřena na oblast dětského lékařství. Podílel se na pregraduální výuce > 30 ročníků studentů 1. i 2. LF UK a mladých lékařů mnoha oborů v rámci ILF/IPVZ. Navíc, 14 jeho studentů již obhájilo titul Ph.D. Založil „Laboratoř pro studium mitochondriálních poruch“, která zajišťuje diagnostiku mitochondriálních onemocnění pro všechny pacienty v ČR i řadu dalších zemí a která významně přispěla na biochemické i molekulární úrovní k prohloubení znalostí v oblasti mitochondriální biogeneze a mitochondriálních funkcí v prenatálním i postnatálním období. Je členem odborných společností a redakčních rad odborných časopisů domácích i zahraničních. Jako předseda České pediatrické společnosti se dlouhodobě podílí na organizaci léčebně preventivní péče a snaze opět sjednotit vzdělávání dětských lékařů v ČR a na mezinárodní spolupráci v oblasti pediatrie.

Ocenění: za vědeckou práci získal tři Ceny ministra zdravotnictví, Cenu ministra školství, mládeže a tělovýchovy, naposledy to byla zlatá medaile Univerzity Karlovy.

DOPORUČENÍ

Vzhledem k výše uvedenému plně doporučuji profesora MUDr. Jiřího Zemana, DrSc, zakladatelskou osobnost české pediatrie, jako výrazného kandidáta pro ocenění Česká hlava.

Prof. MVDr. Jan Motlík, DrSc
Ředitel Centra PIGMOD,
Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR

BIOCEV

BIOTECHNOLOGICKÉ A BIOMEDICÍNSKÉ CENTRUM
AKADEMIE VĚD A UNIVERZITY KARLOVY
VE VESTCI

DOPORUČENÍ, ČESKÁ HLAVA

Prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc, FCMA

U profesora Jiřího Zemana se snoubí a jsou vyváženě zastoupeny všechny tři oblasti, které má mít profesor lékařské fakulty – je výborným a oblíbeným učitelem s obrovským záběrem, který pokrývá celou, do podoborů nefragmentovanou, oblast dětského lékařství. Během své dlouhé učitelské dráhy ovlivnil tisíce lékařů v průběhu jejich studia na 1. a 2. lékařské fakultě UK v Praze. Za celoživotní zásluhy o UK mu byla udělena zlatá medaile Univerzity Karlovy. Prof. Zeman je vynikajícím lékařem, skvělým diagnostikem, který má nesmírné pochopení pro bolesti svých nemocných. V neposlední řadě je skvělým vědcem, který tráví v laboratoři hodně času. Vychoval 14 PhD studentů biomedicíny, kteří v rámci svého studia publikovali vynikající a vysoce citované práce. Jako školitel jde svým PhD studentům příkladem, sám publikoval více než 130 vědeckých prací, které byly citovány 2310x, Hl index 28 je u klinika vysoký. Za vědeckou práci získal tři Ceny ministra zdravotnictví a Cenu ministra školství, mládeže a tělovýchovy. Jak je možné toto vše stihnout? Také se ptám, nicméně profesor Zeman to stihá a žádnou oblast „nešidí“ na úkor oblasti jiné. Je zaroveň i angažovaným dětským lékařem, který má svůj obor rád a chce mu dát jednotný program vzdělávací a doškolovací s akcentem komplexního pohledu na nemocného. Tyto principy prosazuje také jako předseda Pediatrické společnosti při České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně. Profesor Zeman je člověkem renesančního typu, je významným sběratelem zdravotnických starožitností.

Takzvaná **vzácná onemocnění**, někdy nazývaná také „choroby sirotci“ představují velmi rozsáhlou skupinu nemocí (někteří odhadují, že těchto chodob je až 8000), které se v populaci vyskytují s četností méně než jeden postižený na 2000 obyvatel. Velká část těchto onemocnění má dědičnou komponentu a mají významný zdravotnický i sociální dopad. Mezi těmito chorobami zaujmají velmi důležité místo choroby spojené s postižením „energetické“ továrny buňky, mitochondrií. Jsou to onemocnění velice závažná, těžce postihující nemocného celou plejádou příznaků, onemocnění mají velký vliv na celou rodinu a je obtížné je diagnostikovat. Prof. Jiří Zeman se celý svůj profesní život věnuje vzácným onemocněním a mitochondriálním onemocněním obzvláště. Stál se svými spolupracovníky u popisu čtyř nových chorobných jednotek – vzácných onemocnění. Bez nadšázky lze říci, že prof. Jiří Zeman je zakladatelem mitochondriálního lékařství v České republice s výrazným přesahem a dopadem evropským i světovým. Založil mitochondriální laboratoř při Klinice dětského a dorostového lékařství 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakulní nemocnici v Praze 2. Laboratoř je významným centrem diagnostiky mitochondriálních onemocnění a centrem prvního, mezinárodně vysoce uznávaného mitochondriálního výzkumu základního i aplikovaného.

Jsem přesvědčen, že Prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc., FCMA je bezesporu nejhodnějším kandidátem pro udělení prestižního ocenění Česká hlava.

Prof. MUDr. Pavel Martásek, DrSc,
Ředitel

V Praze, dne 16. června 2016

Ústav molekulární genetiky AV ČR, v. v. i., Centrum BIOCEV
Průmyslová 595, 252 42 Velešín, Česká republika

tel: +420 325-87-3140 | mobil: +420 774 798 102
e-mail: biocev@biocev.eu | web: www.biocev.eu

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

Klinika dětského a dorostového lékařství
Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta

Ke Karlovu 2, 128 08 Praha 2, Česká republika
Tel./ Fax: + 420 224 910 478

DOPORUČENÍ, ČESKÁ HLAVA
Prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc, FCMA

U profesora Jiřího Zemana se snoubí a jsou vyváženě zastoupeny všechny tři oblasti, které má mít profesor lékařské fakulty – je výborným a oblíbeným učitelem s obrovským záběrem, který pokrývá celou, do podoborů nefragmentovanou, oblast dětského lékařství. Během své dlouhé učitelské dráhy ovlivnil tisíce lékařů v průběhu jejich studia na 1. a 2. lékařské fakultě UK v Praze. Za celoživotní zásluhy o UK mu byla udělena zlatá medaile Univerzity Karlovy. Prof. Zeman je vynikajícím lékařem, skvělým diagnostikem, který má nesmírné pochopení pro bolesti svých nemocných. V neposlední řadě je skvělým vědcem, který tráví v laboratoři hodně času. Vychoval 14 PhD studentů biomedicíny, kteří v rámci svého studia publikovali vynikající a vysoce citované práce. Jako školitel jde svým PhD studentům příkladem, sám publikoval více než 130 vědeckých prací s časopisech s IF, které byly citovány 2310, H1 index 28 je u klinika vysoký. Za vědeckou práci získal tři Ceny ministra zdravotnictví a Cenu ministra školství, mládeže a tělovýchovy. Jak je možné toto vše stihnout? Také se ptám, nicméně profesor Zeman to stihá a žádnou oblast „nešidí“ na úkor oblasti jiné. Je zarovně i angažovaným dětským lékařem, který má svůj obor rád a chce mu dát jednotný program vzdělávací a doškolovací s akcentem komplexního pohledu na nemocného. Tyto principy prosazuje také jako předseda Pediatrické společnosti při České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně. Profesor Zeman je člověkem renesančního typu, je významným sběratelem zdravotnických starožitností.

Takzvaná **vzácná onemocnění**, někdy nazývaná také „choroby sirotci“ představují velmi rozsáhlou skupinu nemocí (někteří odhadují, že těchto chodob je až 8000), které se v populaci vyskytují s četností méně než jeden postižený na 2000 obyvatel. Velká část těchto onemocnění má dědičnou komponentu a mají významný zdravotnický i sociální dopad. Mezi těmito chorobami zaujmají velmi důležité místo choroby spojené s postižením „energetické“ továrny buňky, mitochondrií. Jsou to onemocnění velice závažná, těžce postihující nemocného celou plejádou příznaků, onemocnění mají velký vliv na celou rodinu a je obtížné je diagnostikovat. Prof. Jiří Zeman se celý svůj profesní život věnuje vzácným onemocněním a mitochondriálním onemocněním obzvláště. Stál se svými spolupracovníky u popisu čtyř nových chorobných jednotek – vzácných onemocnění. Bez nadšení lze říci, že **prof. Jiří Zeman je zakladatelem mitochondriálního lékařství v České republice s výrazným přesahem a dopadem evropským i světovým**. Založil mitochondriální laboratoř při Klinice dětského a dorostového lékařství 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnici v Praze 2. Laboratoř je významným centrem diagnostiky mitochondriálních onemocnění a centrem prvtřídního, mezinárodně vysoce uznávaného mitochondriálního výzkumu základního i aplikovaného.

Jsem přesvědčen, že Prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc., FCMA je bezesporu nejhodnějším kandidátem pro udělení prestižního ocenění Česká hlava.

Prof. MUDr. Pavel Martásek, DrSc,
Klinika dětského a dorostového lékařství
1. lékařská fakulta University Karlovy v Praze

V Praze, dne 16. června 2016